

راهنمای مقاله نویسی

در علوم پزشکی

تألیف

اعظم شریفی

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان

دکتر علیرضا خاتونی

عضو مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دکتر ناهید رژه

عضو مرکز تحقیقات سالمندی و عضو هیات علمی دانشگاه شاهد

دکتر مسعود بحرینی

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
هفت	مقدمه
۱	عنوان
۷	چکیده و کلمات کلیدی
۱۳	مقدمه
۱۸	مواد و روش‌ها
۲۳	یافته‌ها
۲۹	بحث
۳۱	نتیجه‌گیری نهایی
۳۳	تقدیر و تشکر
۳۵	منابع
۳۹	ارجاعات
۴۱	مقالات مروری و متاآنالیز
۴۳	گزارش مورد
۴۵	نامه به سردبیر
۴۷	راهنمای انتخاب مجله
۴۹	نقد مقاله
۵۳	سرقت علمی- ادبی
۵۹	واژهباب
۶۱	فهرست منابع

- جذاب و جلب‌کننده باشد.
- از کلمات مناسب و مطلوب استفاده شود.
- خلاصه باشد؛ طول عنوان از ۱۰ تا ۱۵ کلمه بیشتر نباشد. عناوین کوتاه، جذاب‌تر و واضح‌تر هستند.

نکاتی را که باید در نگارش عنوان رعایت نمود

- از نوشتن کلمات اختصار و مخفف در عنوان پرهیز گردد.
- مخلوطی از دو زبان نباشد.
- در مطالعات توصیفی، زمان و مکان انجام مطالعه ذکر شود.

○ مثال:

- میزان بروز عفونت‌های بیمارستانی در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان امام رضا (ع) کرمانشاه در شش ماهه اول سال ۱۳۸۹
- مقایسه عوامل استرس‌زا در دانشجویان سال آخر پرستاری و مامایی دانشگاه‌های منتخب علوم پزشکی شهر تهران در سال ۱۳۸۵
- بررسی میزان آگاهی از حقوق بیمار و رعایت آن از دیدگاه بیماران در بیمارستان امام رضا (ع) کرمانشاه در سال ۱۳۹۱
- در مقالات انگلیسی، از به کار بردن کلمات اضافی از قبیل بررسی (investigations of)، مطالعه (study of)، تعیین (determination of)، و... پرهیز گردد.

○ مثال:

- The effectiveness of web-based and face-to-face continuing education methods on nurses' knowledge about AIDS: a comparative study.
- در مطالعات تجربی که اثر یک عامل را روی یک پدیده بررسی می‌کند از واژه تأثیر یا اثر استفاده شود. اگر قرار است که تأثیر دو دارو یا دو روش را در مورد یک پدیده، مورد مقایسه قرار گیرد از کلمه‌ی مقایسه‌ی اثر استفاده گردد.

مقدمه

مقاله علمی معمولاً در نتیجه پژوهش منطقی، ژرف و متمرکز نظری، عملی یا مختلط، به کوشش یک یا چند نفر در یک موضوع تازه و با رویکردی جدید با جهت دستیابی به نتایجی تازه، تهیه و منتشر می‌گردد. چنین مقاله‌ای در واقع گزارشی است که محقق از یافته‌های علمی و نتایج اقدامات پژوهشی خود برای استفاده سایر پژوهشگران، متخصصان و علاقمندان به دست می‌دهد.

همان طور که پژوهشگر پیش از اقدام به پژوهش، نیازمند توجه و بررسی یافته‌های علمی پژوهشگران قبل از خود است تا بتواند یافته‌های علمی خود را گسترش بخشد، دیگران نیز باید بتوانند به یافته‌های پژوهشی او دسترسی پیدا کنند و با استفاده از آنها فعالیت‌های علمی خود را سازمان داده، در ترمیم و تکمیل آن بکوشند.

تهیه گزارش از نتایج مطالعات و پژوهش‌های انجام شده، یکی از مهم‌ترین مراحل پژوهشگری به شمار می‌رود؛ زیرا اگر پژوهشگر نتواند دستاوردهای علمی خود را در اختیار سایر محققان قرار دهد، پژوهش او هر اندازه هم که مهم باشد، به پیشرفت علم کمکی نخواهد کرد؛ چون رشد و گسترش هر عملی از طریق ارائه و به هم پیوستن دانش فرلهم آمده از سوی فرد فرد اندیشمندان آن علم تحقق می‌یابد.

از امتیازهای مهم یک مقاله می‌توان به مختصر و مفید بودن، بروز بودن و جامع بودن آن اشاره کرد؛ زیرا محقق می‌تواند حاصل چندین ساله پژوهش خود در یک رساله، پایان‌نامه، پژوهش، یا حتی یک کتاب را به

عنوان Title

عنوان، یکی از مهم‌ترین عناصر یک مقاله علمی است و یافته‌های اصلی و مفهوم تحقیق را بیان می‌کند، بنابراین از اهمیت خاصی برخوردار است. باید توجه داشت اولین چیزی که نظر یک سردبیر را جلب می‌کند عنوان مقاله است. از سوی دیگر عنوان اولین برخورد خواننده با مقاله است و جذابیت و روشنی و گویا بودن آن، خواننده را به خواندن مقاله سوق می‌دهد. در مرحله مرور منابع، باز هم اولین قسمتی که نظر محقق را جلب می‌کند عنوان مقاله است. در واقع نویسنده مقاله هنگام انتخاب عنوان باید از دیدگاه سردبیر، خواننده و سایر محققین به مقاله خود بنگرد.

ویژگی‌های یک عنوان ایده‌آل

- ساده، قابل فهم و گویای پژوهش باشد. تعداد کلمات در عنوان را حداکثر دوازده واژه بیان کرده‌اند.
- اختصاصی بوده و با موضوع مقاله ارتباط مستقیم داشته باشد.
- جامع و مانع باشد. عنوان باید هدف کلی تحقیق را مشخص کند (جامع بودن) و در عین حال که محتوای کل تحقیق را بازگو می‌کند، حاوی مطالب اضافی نباشد (مانع بودن).
- حاوی کلمات مهم کلیدی باشد تا بتوان آن را در پایگاه‌های اطلاعاتی به راحتی جستجو کرد.
- بیان‌کننده نوع مطالعه باشد.

اختصار در یک مقاله علمی بیان کند تا پژوهشگران دیگر بتوانند با مطالعه آن مقاله از کلیات آن آگاهی یابند و در صورت نیاز بیشتر به اصل آن تحقیقات مراجعه کنند.

بدین منظور، امروزه نشریات گوناگونی در زمینه‌های مختلف علمی- پژوهشی نشر می‌یابند و مقاله‌های به چاپ رسیده در آنها، اطلاعات فراوانی را در اختیار دانش‌پژوهان قرار می‌دهند. لازم است محققان با شیوه تدوین مقالات علمی آشنا باشند تا بتوانند با استفاده از شیوه‌های صحیح، با سهولت، نتایج تحقیقات و مطالعات خود را به صورت مقاله در اختیار علاقه‌مندان قرار دهند.

JPH.ir